

MARMARA BÖLGE TEMİZ HAVA MERKEZİ MÜDÜRLÜĞÜ HAKKINDA BASIN BÜLTENİ

Bakanlığımız tarafından, hava kirliliğinin çevre ve insan sağlığı üzerindeki etkilerini önlemek veya azaltmak, hava kalitesi ile ilgili bilgi toplamak ve uyarı eşikleri aracılığı ile halkın bilgilendirilmesini sağlamak amacıyla, Avrupa Birliği ile Ülkemizin ortak finanse ettiği TR/07/IB/EN/02 “ Marmara Bölgesinde Hava Kalitesi Alanında Kurumsal Yapılanma Projesi” kapsamındaki Marmara Temiz Hava Merkezi Müdürlüğü 13522 sayılı Bakanlar Kurulu kararı ile 2008 yılında İstanbul’da kurulmuştur.

Kurumumuz, Marmara Bölgesinde bulunan 11 ilde hava kalitesi ölçüm istasyonlarının kurulumu, işletilmesi, bakım ve onarımının yapılması, emisyon veri tabanının oluşturularak bölge için uygun bir model oluşturulması, temiz hava eylem planlarının oluşturulması gibi görevleri yürüterek, bölge için daha temiz ve solunabilir bir havanın oluşturulabilmesini vizyon edinmiş bir kamu kuruluşudur.

Müdürlüğümüzün görev alanına giren iller, Marmara Bölgesi’ndeki 11 il olup; Bu iller; İstanbul, Edirne, Kırklareli, Tekirdağ, Kocaeli, Sakarya, Bilecik, Yalova, Bursa, Balıkesir, Çanakkale’dir.

Marmara Bölgesi’ndeki 11 ilde toplam 39 adet kurularak işletmeye alınmış olup veri edilmeye başlanılmıştır. Marmara Bölge Temiz Hava Merkezinde yapılacak olan çalışmalarla, Marmara Bölgesinde hava kalitesi değerlendirme ve yönetim sistemi gerçekleştirilecektir. AB Hava Kalitesi Direktiflerinin mevzuatımıza aktarılması amacıyla hazırlanan Hava Kalitesi Değerlendirme ve Yönetimi Yönetmeliği’nin uygulanması için Marmara Bölgesi’nde hava kalitesi alanında izleme, yönetim ve kurumsal altyapının oluşturulması ve diğer bölgeler için de, hava kalitesi alanında yapılacak çalışmalara model teşkil edecektir.

İstasyonlar; kentsel, trafik, endüstri ve kırsal olarak 4 ayrı kategoride kurulmuştur. Kategorilere göre ölçülen parametrelerde farklılık arz etmekte olup, Kükürtdioksit, Partikül Madde (PM10 ve Pm2.5), Azotoksitler, Ozon, Karbonmonoksit, VOC Örnekleme, Partikül Madde Örnekleme, Meteorolojik Parametreler ölçülmektedir. Hava kalitesi ölçüm istasyonunda uluslararası standartlara uygun olarak otomatik cihazlar ile ölçüm yapılmakta olup elde edilen veriler bilimsel çalışmalar için en büyük kaynak teşkil etmektedir.

Söz konusu 39 adet hava kalitesi ölçüm istasyonundan elde edilen örneklerin analitik laboratuvarında uluslararası normlar doğrultusunda; Ağır Metaller (Pb, Cd, Ni ve As), PAHs (Poliaromatik hidrokarbonlar), BTEX (Benzen, Toluen, Etilbenzen ve Xsilen) analizleri yapılacaktır.

İstasyonlardan elde edilen veriler saatlik ortalamalar olarak herhangi bir müdahale olmaksızın ham veri olarak mthm.havaizleme.gov.tr web sayfasında kamuoyunun bilgisine sunulmaktadır. Hava kalitesi ölçüm istasyonlarından elde edilen bilgiler 3G Modem vasıtasıyla anında toplanmakta, uyarı veya alarm eşiklerinin geçilmesi durumunda halkın bilgilendirilmesi gerçekleştirilmektedir.

Avrupa Birliği'ne uyum süreci kapsamında hava kalitesi verilerinin değerlendirilmesi hususunda 06.06.2008 tarih ve 26898 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren **Hava Kalitesi Değerlendirme ve Yönetimi Yönetmeliği (HKDYY)** hükümleri uygulanmaktadır. Bu Yönetmelik'te ülkemizin 2014 yılına kadar kademeli olarak kirlilik yükünü azaltması ve AB limit değerlerine tamamen uyum sağlaması hedeflenmektedir. AB direktiflerinde bahsi geçen 13 farklı kirletici için limit değerleri ve uygulama aşamalarında uygulama takvimleri belirlenmiştir.

Söz konusu Yönetmelik; hava kalitesini iyileştirmek için temiz hava ve eylem planları gibi gerekli araçları sağlamaktadır. Yönetmelik ayrıca, kirliliğin kontrolü ve hava kalitesi alanlarında izleme, yaptırım ve kurumsal güçlenmeyi amaçlamaktadır.

Verilerin değerlendirilmesi:

Tüm istasyonlardan anlık toplanan veriler, ölçüm cihazı hataları, sistem arızaları, veri ani yükselmeleri, insan hataları, enerji kesilmeleri, girişim veya diğer bozuklukların tespit edilebilmesi için sürekli olarak incelenmekte, Kalite Temin ve Kalite Kontrol (QA/QC) prosedürleri çerçevesinde gerekli durumlarda anında müdahale ile düzeltilerek enstrümanların durma zamanı ve veri kayıpları minimize edilmesi sağlanmaktadır. Veri kalitesinin ve sürekliliğinin sağlanabilmesi için düzenli olarak bakım, onarım ve kalibrasyonları yapılmaktadır.

İLLERE GÖRE KURULAN İSTASYON SAYISI

İSTANBUL: 13 adet (Müdürlük binası, Başakşehir, Kağıthane, Silivri, Sultanbeyli, Sultangazi, Esenyurt, Şile, Ümraniye, Mecidiyeköy, Şirinevler, Üsküdar, Kandilli)

KOCAELİ: 6 adet (Alikahya, Körfez, Gölcük, Yeniköy, Kandıra, İzmit)

BURSA: 5 adet (İnegöl, Uludağ Üniversitesi, Kestel, Kültür Park, Beyazıt Cd.)

YALOVA: 2 adet (Armutlu, Altınova)

EDİRNE: 2 (Karaağaç, Keşan)

TEKİRDAĞ: 2 adet (Çerkezköy, Hükümet Cad.)

KIRKLARELİ: 2 adet (Lüleburgaz, İğneada)

BİLECİK: 1 adet (Bözüyük)

BALIKESİR: 2 adet (Bandırma, Erdek)

SAKARYA: 2 Adet (Ozanlar Mah., Sakarya Cad.)

ÇANAKKALE: 2 adet (Lapseki, Çan)

Tablo 1: HKDY Yönetmeliği EK-I A, Geçiş Dönemi Uzun Vadeli ve Kısa Vadeli Sınır Değerleri

Kirletici Parametre	Ortalama süre	2013 Yılı Sınır Değerleri
Kükürtdioksit (SO₂)	Günlük (Kısa Vade Sınır Değeri)	250
	Kış sezonu ortalaması (1 Ekim-31 Mart)	125
	Senelik (uzun Vade Sınır Değeri)	150
Azotoksit (NO₂)	Günlük (Kısa Vade Sınır Değeri)	300
	Senelik (uzun Vade Sınır Değeri)	60
Partikül Madde (PM₁₀)	Günlük (Kısa Vade Sınır Değeri)	100
	Kış sezonu ortalaması (1 Ekim-31 Mart)	90
	Senelik (uzun Vade Sınır Değeri)	60

(Değerler : Mikrogram/m³ tür)